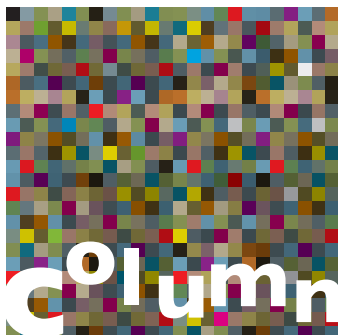

Drie minpunten op één begrafenis

ANJA KRABBen

Onlangs kreeg ik de kans een uitvaart te regelen zonder uitvaartondernemer. De vader van een vriendin was overleden en ja, er was weinig geld, maar de belangrijkste reden geen uitvaartondernemer in de hand te nemen was de eigenzinnigheid en zelfredzaamheid van de gehele familie, inclusief de overledene. Mij werd gevraagd, als expert op het gebied van dood en

begraven, of ik bepaalde zaken wilde regelen, waaronder zorgen dat het graf gereed zou zijn en het contact onderhouden met de begraafplaats. Het gaf mij de uitgelezen kans te zien hoe een begraafplaats omgaat met een begrafenis zonder uitvaartondernemer. Geen idee of dit al vaak gebeurt, maar deze begraafplaats – een redelijk grote in een stad in het midden van het land, de naam doet er niet toe – zei dat het ‘wel vaker’ gebeurde.

Er lag 60 kilometer tussen de begraafplaats en de woon- en sterfplaats van de overledene, dus het regelen van de begrafenis ging via de telefoon. Een graf was er al. De dochter van de overledene is rechthebbende van twee graven naast elkaar. In het een ligt haar moeder en haar kind, het andere graf was nog leeg; daarin werd de vader begraven.

De dame aan de telefoon was vriendelijk, liet blijken geheel tot mijn dienst te staan, ik kon alles vragen, altijd bellen, geen telefoontje was te veel. Overigens liet ik haar direct weten werkzaam te zijn bij vakblad *De Begraafplaats*, om duidelijk te maken dat ik geen onwetende was op het gebied van begraven.

Zelf de uitvaart regelen zonder uitvaartondernemer was geen enkel probleem, alleen: “Dan moet de rekening wel twee dagen voor de begrafenis zijn voldaan.”

Oeps. Dat klonk meteen minder vriendelijk. Wantrouwend zelfs. Er is nog niets geleverd, nog geen graf gegraven, maar er moet wel al betaald worden? Tja, je hebt geen keus, dus je doet het, maar het voelde erg ongestuurd.

Het tweede ‘probleempje’ kwam aan het licht toen de kist al was aangeschaft. Een kartonnen doods-kist; en dat was het probleem. Uiteraard wilden de nabestaanden zelf de kist laten zakken met touwen – dat was geen probleem – en het graf zelf dichtgooien. Dat tweede was lastiger. Voor het delven en dichten van graven huurt de begraafplaats een extern bedrijf in en dat zou ‘nooit toestaan dat wij dat vanaf het begin zelf doen.’ Omdat bij het weghalen van de bekisting er op de kist moet worden gestaan en deze van karton was, was er grote kans dat deze zou indeuken of misschien zelfs instorten. “En dat is erg naar om te zien voor de nabestaanden.”

De nabestaanden waren wel wat gewend en verzekerden met nadruk dat ze het aan zouden kunnen, maar het had geen zin.

Boos worden, smeken, zeuren: niets hielp, de nabestaanden hadden hierin geen enkele stem. Ze vatten dit op als irritante en overbodige betutteling. Terwijl de mannen van het externe bedrijf de bekisting weghaalden en de eerste zandscheppen op de kist gooiden, liepen de uitvaartgasten een

ronde over de begraafplaats, achter een orkestje aan. Uiteindelijk was dit best sfeervol, maar het was bizar met het graf als begin- en eindpunt terwijl je in de verte de mannen bezig zag.

Het derde minpuntje was het makkelijkst te vermijden geweest en daarom het meest teleurstellend. Er werd geen gebruik gemaakt van de aula vooraf en ook niet achteraf van de koffiekamer. De familie wilde liefst na de uitvaart een café of restaurant in de buurt van de begraafplaats opzoeken. Dus ik vroeg aan de dame aan de telefoon of zij mij kon zeggen of er een geschikt café in de buurt was. Het antwoord was onverwacht kribbig: “Ja, dát weet ik niet, hoor. Ik woon hier niet, ik werk hier alleen maar.”

Het is op zich al raar dat de begraafplaats geen lijstje heeft liggen van de horecagelegenheden in de buurt – maar goed, dat kán – maar dan bied je toch onmiddellijk aan om dat uit te zoeken voor je klant? Want een klant waren we, of we nu wel of niet gebruik maakten van hun aula en koffiekamer. Nu was er het gevoel dat de begraafplaats ons als een klant beschouwde waar weinig te halen viel – het graf was er al, we maakten geen gebruik van de ruimtes – dus waarom zouden ze extra moeite doen?

Jammer, want verder was alles mogelijk, van live muziek tot achteraf fakkels branden op het graf. Een beetje meer vermogen tot invoelen (over wat voor soort uitvaart het was) en klantvriendelijkheid en het was perfect geweest.

Dit jaar zal Anja Krabben een column verzorgen en schrijven over wat haar opvalt op de Nederlandse begraafplaatsen, als bezoeker én als ‘ingewijde’.